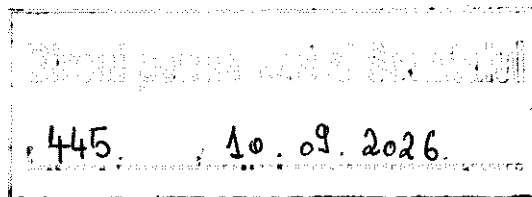

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 9664/2026 din data de 09.09.2026

Domnului Mario Ovidiu Oprea
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

L 445

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV/3031 din 22.06.2026 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, *Propunerea legislativă privind transparența salarială și consolidarea aplicării principiului egalității de remunerare între femei și bărbați pentru o muncă egală sau o muncă de valoare egală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* (b392/17.06.2026), vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 03 septembrie 2026 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Din perspectiva exprimării unui punct de vedere, Comisia a observat că propunerea legislativă supusă analizei reglementează o serie de aspecte referitoare la procedura judiciară aplicabilă în situațiile în care sunt invocate diferențe de remunerare întemeiate pe criteriul de gen. În concret, aceasta cuprinde dispoziții privind cadrul procesual de soluționare a acestor litigii, regimul administrării probelor, termenul de prescripție a dreptului material la acțiune, precum și aspecte referitoare la cheltuielile de judecată.

Analiza conținutului acestor propuneri de texte relevă însă faptul că, în mare măsură, acestea reprezintă preluări sau reproduceri parțiale ale unor reglementări deja consacrate prin Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

O asemenea suprapunere normativă impune o primă observație de ordin general, întrucât cadrul legislativ în vigoare conține deja mecanisme suficiente și adecvate pentru prevenirea și sancționarea discriminării bazate pe criteriul de sex, inclusiv în materia remunerației. Astfel, reglementarea existentă instituie atât măsuri cu caracter administrativ și

preventiv, cât și remedii jurisdicționale efective, însoțite de sancțiuni cu caracter reparator și disuasiv, fiind aptă să asigure protecția drepturilor persoanelor care se consideră discriminate.

În acest sens, Legea nr. 202/2002 definește în mod expres noțiunile de „muncă de valoare egală” și „discriminare bazată pe criteriul de sex”, prin dispozițiile art. 4 lit. f) și g), oferind astfel repere clare pentru identificarea unor asemenea situații. Totodată, legea consacră dreptul persoanei care se consideră discriminată de a sesiza instanța de judecată printr-o cerere scutită de plata taxei judiciare de timbru, instituie același regim derogatoriu în materia sarcinii probei, aceasta revenind angajatorului, și conferă instanței competența de a dispune toate măsurile necesare pentru încetarea situației discriminatorii, precum și obligarea angajatorului la plata unor despăgubiri într-un quantum corespunzător prejudiciului efectiv suferit de persoana discriminată, potrivit art. 30-35 din același act normativ.

Prin urmare, raportarea dispozițiilor propuse la cadrul normativ deja existent conduce, într-o primă etapă a analizei, la concluzia că intervenția legislativă este, în mare parte, redundantă, întrucât dublează soluții legislative deja consacrate și funcționale.

Totuși, examinarea comparativă a dispozițiilor referitoare la termenul de prescripție evidențiază o problemă distinctă, de natură să genereze incoerență legislativă. Astfel, în timp ce majoritatea normelor propuse reproduc dispozițiile legale existente, reglementarea propusă în materia prescripției instituie un regim juridic diferit și, în mod evident, mai favorabil exclusiv pentru litigiile privind discriminarea salarială, fără ca această diferențiere să fie justificată printr-o argumentație obiectivă și rezonabilă. Dimpotrivă, chiar expunerea de motive relevă că diferențele de remunerare dintre femei și bărbați în România sunt de sub 5%, un nivel comparabil cu cel înregistrat în state dezvoltate precum Luxemburg, Belgia, Italia și Slovenia. Această împrejurare evidențiază, cu atât mai mult, caracterul inoportun al prezentei propuneri legislative.

Revenind la termenul de prescripție, *de lege lata*, potrivit art. 30 alin. (2) din Legea nr. 202/2002, persoana care se consideră discriminată pe criteriul de sex în domeniul raporturilor de muncă poate introduce acțiunea în justiție în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptei discriminatorii. În schimb, propunerea legislativă introduce, prin art. 13 alin. (8), o soluție normativă semnificativ diferită, stabilind că termenul de 3 ani curge fie de la data săvârșirii faptei, fie de la data la care persoana interesată putea lua cunoștință despre existența acesteia. În plus, se prevede că, atunci când cererea este formulată după încetarea raportului de muncă în cadrul căruia s-ar fi produs discriminarea, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării raportului de muncă. Totodată, textul propus instituie o cauză suplimentară de întrerupere a prescripției, aceasta intervenind nu doar prin introducerea cererii de chemare în

judecată, ci și prin formularea unei sesizări adresate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării sau chiar prin formularea unei plângeri adresate angajatorului.

Rezultă, așadar, că inițiatorul propunerii legislative instituie, fără o justificare suficientă, un regim juridic privilegiat exclusiv pentru litigiile având ca obiect discriminarea în materia remunerației. O asemenea opțiune legislativă conduce la fragmentarea nejustificată a regimului juridic aplicabil faptelor de discriminare în raporturile de muncă și creează diferențe de tratament între drepturi fundamentale care beneficiază, în prezent, de același nivel de protecție.

Astfel, discriminarea privind remunerația ar beneficia de un regim mai favorabil decât alte forme de discriminare în materia raporturilor de muncă, cum ar fi cele privind accesul la promovare, evaluarea profesională, repartizarea atribuțiilor sau accesul la formare profesională, deși toate aceste ipoteze reprezintă manifestări ale aceluiași fenomen juridic și beneficiază de aceeași protecție constituțională și legală.

Cu titlu de exemplu, discriminarea constând în promovarea unui salariat în detrimentul altuia exclusiv pe criteriul genului, iar nu în considerarea competențelor și performanțelor profesionale, ar continua să fie supusă regimului general prevăzut de Legea nr. 202/2002, în timp ce discriminarea salarială ar beneficia de un regim mai favorabil. O asemenea diferențiere nu apare ca fiind justificată și afectează coerența ansamblului reglementării în materia combaterii discriminării.

În fine, dincolo de aspectele de fond anterior evidențiate, Comisia a apreciat că se impune și formularea unor observații referitoare la calitatea tehnică a redactării propunerii legislative. Textul propus este dificil de urmărit, utilizează formulări lipsite de rigoare normativă și prezintă deficiențe de structură și de exprimare incompatibile cu exigențele specifice tehnicii legislative.

Cu titlu exemplificativ, Comisia a observat că, potrivit art. 13 alin. (3) din propunerea legislativă, este instituit mecanismul răsturnării sarcinii probei, în sensul că persoanei împotriva căreia a fost formulată sesizarea îi revine obligația de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. Cu toate acestea, alin. (4) al aceluiași articol instituie o derogare de la această regulă, prevăzând că dispozițiile alin. (3) nu sunt aplicabile atunci când angajatorul dovedește că pretinsa încălcare a fost în mod vădit neintenționată și prezintă un caracter minor. Or modalitatea de redactare a acestor dispoziții ridică probleme de coerență normativă, întrucât excepția pare să fie construită chiar în jurul unei împrejurări a cărei dovedire presupune, în mod firesc, aplicarea regulii privind sarcina probei.

În același sens, art. 14 din propunerea legislativă prevede că, în ipoteza respingerii acțiunii, reclamantul poate să nu fie obligat la plata cheltuielilor de judecată dacă, în urma evaluării probelor administrate, instanța apreciază că acesta a avut motive rezonabile pentru

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

introducerea acțiunii. O asemenea reglementare induce însă o anumită inconsecvență, întrucât presupune posibilitatea ca instanța să constate existența unor motive rezonabile care au justificat promovarea acțiunii și, cu toate acestea, să respingă cererea ca neîntemeiată.

Dincolo de aceste inconsecvențe privind soluțiile normative propuse, se remarcă și utilizarea unor termeni și expresii cu un pronunțat caracter vag și imprecis, precum „încălcarea obligațiilor (...) are caracter minor” sau „a avut motive rezonabile pentru introducerea acțiunii”. În absența unor criterii obiective de apreciere ori a unor definiții legale care să le confere un conținut determinabil, aceste formulări sunt de natură să afecteze previzibilitatea normei.

Lipsa de claritate și de coerență a redactării afectează previzibilitatea normei juridice și creează dificultăți în identificarea voinței legiuitorului, existând riscul unor interpretări divergente în procesul de aplicare a legii. Or, asemenea deficiențe sunt de natură să contravină exigențelor de calitate a legii desprinse din art. 1 alin. (5) din Constituția României, astfel cum acestea au fost dezvoltate în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale.

Cu deosebită considerație,

Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

Judecător Andreea/Simona Uzlău

